

Nieuwe uitgaven

Ada DEPREZ en Lut TROCH, *Nederlandsch Museum 1874-1894*, 238 blz., 570 fr., Ada DEPREZ en Hans VANACKER, *De Roskam 1847-1848, De Schrobber 1847-1848, Het Vaderland 1848*, 192 blz., 470 fr. Te bestellen bij Cultureel Documentatiecentrum van de Rijksuniversiteit, Rozier 44, 9000 Gent.

De reeks „Bibliografie van de Vlaamse tijdschriften in de negentiende eeuw” is hiermee al aan haar nummers 11 en 12 toe, zodat al negentien tijdschriften, weekbladen en almanakken werden behandeld. Per aflevering wordt iedere bijdrage vermeld met auteur, titel, aanduiding van de inhoud en van het genre. Auteurs- en trefwoordenregisters ontsluiten het geheel. Prof. Deprez is met haar medewerkers een instrumentarium aan het uitbouwen dat de studie zal stimuleren, niet alleen van de literatuur, maar van het culturele en zelfs het politieke leven in Vlaanderen. Zo had het *Nederlandsch Museum* van J.F.J. Heremans en zijn liberale, vooral Gentse medestanders een veel ruimere betekenis dan alleen een letterkundige. Het bood onder meer een klankbord aan de Vlaamse Conferentie bij de balie van Gent in haar streven naar de ver nederlandse van het gerecht.

In *De Roskam*, „een weekblad van den ouden eed, door dry diepzinnige staetkundigen opgesteld”, wierpen Hendrik Conscience, Jan De Laet en vooral Lodewijk Vleeschouwer zich resoluut in de politieke strijd tegen de liberale partij. Ze werden van antwoord gediend in *De Schrobber*, „weekblad voor dezen tyd, door geene zeeldraeijers opgesteld”, door Pieter Frans Van Kerckhoven en zijn liberale vrienden onder de leuze: „Wie zelf luizen heeft mag een ander niet kammen”. Een uitvoerige studie van meer dan 50 bladzijden over dit eerste politiek-ideologisch conflict binnen de Vlaamse beweging gaat vooraf aan het werkinstrument, waarin elk artikel heel beknopt wordt samengevat. Het wordt nu wel heel moeilijk om vol te houden dat de *Roskam* „geen bindingen met een politieke partij” had, zoals Dr. E. Willekens schreef in *Hendrik Conscience en zijn tijd*.

Lode Wils